

[Christmas Møller.]

de Forpligtelser, der vil kunne komme til at paahvile os i Henhold til Neutralitetsoverenskomsten af 1907, eller som kan blive en naturlig Følge af vor Stilling som Medlem af Folkenes Forbund.“

Dette er en ganske anden Stilling end den, man indtog i 1924. Og naar disse Ord fra den danske Statsminister, udtalte paa Folkeforbundets Møde, udtaltes med den Baggrund, som man havde i 1924-Mødet, kunde det kun opfattes paa een eneste Maade, nemlig som et Udtryk for, at det danske Socialdemokrati stillede sig paa Linie med, hvad den store belgiske Socialdemokrat Vandervelde skrev i 1925, at

„en neutral Stat er forpligtet til at straffe Handlinger, der strider imod Neutraliteten, dersom disse Handlinger er begaaet paa dens eget Territorium. Enhver anden Handling gør den til medskyldig med den krigsførende, der har benyttet dens Territorium — det vil altsaa ikke være tilstrækkeligt, at en neutral Stat blot gør Skinmodstand.“

Det var paa den Maade, Offentligheden, den fremmede Verden, opfattede den danske Statsministers Udtalelse eller som en Tilslutning til den nuværende franske Premier- og Udenrigsminister Briand, som i Sommeren 1928 udtalte:

„Til Slut skal jeg tilføje, at selv Ud-kastet af 1924 — det vil sige det mest radikale Skridt mod Organisering af Fred — ikke forudsætter absolut Afrustning, men kun Indskrænkning i Rüstningerne. Naar jeg altsaa i faa Ord skal besvare det Spørgsmaal, jeg begyndte med, bliver det da som følger: Ja, Fred er mulig uden Afrustning, jeg vil endda tilføje, at fuldstændig Afrustning, Afrustning uden Sikkerhed, vilde betyde en Fare for Freden.“

Jeg har forstaaet Begivenhederne i Genève saaledes, at Grunden til den Opsigt, de vakte hos en Række danske Presse-mænd, og som de for øvrigt vakte ogsaa overfor fremmede Landes Repræsentanter, er den, at man tog den højtærede Statsministers Udtalelse som et Udtryk for en anden Opfattelse end den, han har givet Udtryk for herhjemme. Og dette, sammenholdt med den højtærede Statsministers overordentlig opsigtsvækkende Udtalelse til „Nationaltidende“s udenrigspolitiske Redaktør, Redaktør Blædel, om, at han aldrig havde forstaaet den rene Afvæbnings Idé, bevirkede, at nogle herhjemme og mange dernede af Statsministeren fik det Udtryk, vi alle kender. Thi naar den højtærede Statsminister kunde udtale sig saaledes, at han var mod den rene Afvæbnings

Idé, paa Baggrund af det nye Ord, der havde lydt fra ham, følte man ligefrem Trang til paa det givne Tidspunkt at sende et Telegram til Statsministeren i Genève: „Er De Afrustningstilhænger? Svar: Ja eller Nej“. Men herhjemme tog vi ikke fejl, Sagen var mere ligetil. Den højtærede Statsminister havde nemlig en ganske bestemt Opgave i Genève, og denne Opgave var at hindre Udtalelser mod Afrustningsforslaget og derfor give en tilsløret Fremstilling af Forholdene. Statsministeren har i Virkeligheden efter min Opfattelse stemplet sig selv, naar han i 1924 kunde være Statsminister uden at forstaa en ren Afvæbnings Idé og alligevel bære Ansvar for det Forslag, den højtærede Forsvarsminister fremsatte i 1924. Disse to Ting sammenholdt giver et saare karakteristisk Billede af den nuværende Statsminister. Om det er tiltalende, skal jeg lade Offentligheden bedømme, Smag og Behag er jo saa forskellige. Men Statsministeren har ved sin tvetydige Optræden hverken gjort sit Land, sit Folk eller sig selv en Tjeneste. Tilliden til Folkeforbundet er i Forvejen ikke stor. Naar det saa ogsaa af de smaa Lande skal misbruges i deres indre Partipolitiks Tjeneste, har man Lov til at spørge, hvorledes Folkeforbundets Skæbne skal være.

Den Optræden af Statsministeren og Udenrigsministeren, jeg her har hentydet til, og som afslører den tvetydige Politik, man har ført, kan kun gøre os til endnu stærkere Modstandere af Afrustningsforslaget. Det viser efter vor Opfattelse, hvorledes de Herrer selv er begyndt at blive ængstelige for deres egne Tanker. Afrustningsforslaget vil jo senere komme til Behandling her i Tinget, og jeg skal om hele dette Spørgsmaal da kun yderligere sige, at den Maade, hvorpaa Regeringen paa Finansloven, udover hvad der allerede er sket, i indeværende Aar har lovgivet angaaende 1922-Ordningens Bevillinger, den vil vi med saa stor Styrke, som vi raader over, vende os imod. Og naar den højtærede Finansminister udtalte, at den Nedsættelse af Forsvarsbevillingerne, som han havde foreslaaet, jo ikke var andet end, hvad der i 1926—27 var blevet vedtaget for Finansaaret 1927—28, saa ved Finansministeren, at dette er urigtigt. Det blev for det paagældende Aar vedtaget ved særlig Lov og ikke ved Ændring paa Finansloven. Vi er, som vi altid har været det, imod en Lovgivning paa Finansloven; vi mener, at det er forkert, hvis dette sker i Enstemmighed, men i det Øjeblik det sker uden Enstemmighed, er det efter vor Op-